

des ved Sagens 3die Behandling, saa mener jeg dog ikke at burde undlade at udtale, dels en nærmere Begrundelse af de Mindretalsforslag, der fra vor Side ere stillede, og dels en Forklaring om, hvorfor vi ikke med Hensyn til andre Forslag have kunnet slutte os til Flertallet. I blandt de Paragrafer, der ligge for til Behandling, er der først og fremmest § 20. Det er jo en Paragraf, som Nogle betragte som det egentlige Kjernepunkt, som det eneste Væsentlige i dette Lovforslag, og det er et Standpunkt, som væsentlig den ærede Ordfører staar paa. Jeg for mit Vedkommende tror derimod, at denne § 20 egentlig ikke har nogen synderlig praktisk Betydning, hvorledes den end bliver affattet, enten den kommer til at lyde saaledes, som Regjeringen har foreslaaet, eller saaledes, som af Flertallet er bragt i Forslag, og det af den Grund, at det er høist usandsynligt, at den Vedkommende ikke, førend han bevirker Overgangen, vil have sørget for at sælge Bøndergods, navnlig forsaavidt Overgangen, som jo i Reglen vil være Tilfældet, sker overensstemmende med dette Lovudkastis 2det Afsnit; thi det er jo klart, at han ved at sælge Bøndergods førend Overgangen vil opnaa for sig en langt større Fordel end den, der hydes ham, hvis han ikke har gjort det. Har han nemlig solgt forinden Overgangen under de nuværende Forhold, saa vil han jo, idet han benytter Loven af 21de Juni 1854, kunne forbeholde sig selv 12 pCt. af Kjøbesummen, hvorimod han, hvis han venter, altsaa benytter denne Lovs andet Afsnit til Overgangen, vil, hvis Regjeringens Forslag bliver uforandret, kun kunne forbeholde sig 5 pCt. Det er ganske vist, at dette Raisonnement er bleven noget svækket derved, at man igaar vedtog at sætte de 5 pCt. op til 10 pCt.; men, selv under den Forudsætning, at dette Procenttal bliver staaende, hvad jeg ikke antager, Regjeringen vil gaa ind paa, saa vilde der endda være en Fordel forbunden med at sælge, forinden Overgangen finder Sted. Ikke desto mindre finder jeg det fuldkommen rigtigt og naturligt, at Regjeringens Udcast har for det Tilfælde, at der er Bøndergods ved Majoratet endnu ved Overgangen, hvilket, navnlig forsaavidt der bliver Tale om Benyt-

telsen af den første Del af Loven, kan blive Tilfældet, givet Regler, som sigte til at bringe dette Forhold til at ophøre, at bevirke dets Overgang til Selveiendom. Det er Noget, som paa dette Punkt jo ikke kan have nogen retlig Betænelighed, da det i det Hele taget jo beror paa vedkommende Besidders frie Villie, om han overhovedet vil fremkalde disse Foranstaltninger eller ikke. Hvad nu de Forslag angaar, der ere stillede af Flertallet til § 20, da maa jeg sige, at de første fem af dem, fra Nr. 24 til 28, ikke ere af anden Betskaffenhed, end at jeg ikke vilde føle nogen Betænelighed ved at tiltræde dem, i alt Fald med Modifikationer, om hvilke man vist let kunde blive enig. — Hvad derimod angaar Forslagene under Nr. 29 og 30, da stiller det sig anderledes, og navnlig forekommer det mig, at Forslaget under Nr. 30, som jo allerede er berørt af to foregaaende ærede Talere, vilde være en meget uheldig Forandring at indføre i Lovforslaget. Det, som i Særdeleshed er indvendt imod dette Forslag, er for det Første, at det jo gaar ud paa at udviske det, som er den egentlige Tanke i Lovforslagets § 20, nemlig, at man vil fremme den frivillige Overgang af Bøndersteder til Selveiendoms ved at lægge en Dvang til begge Sider, saaledes at man stiller en tvungenuktion i Udsigt, hvis en saadan Overenskomst ikke naas, og under den særegne Modalitet, at der vil være Udsigt for begge Parter til at lide et Tab, hvis de lade det komme dertil. Der vil derigjennem komme til at hvile et Tryk baade paa Fæsterens Efterladte og paa Godsbesidderen, paa de første, som ere udsatte for at maatte betale Gaarden med dens fulde Værdi, hvis de ikke forinden komme til en Overenskomst, og paa den sidste, som er udsat for at miste $\frac{1}{4}$ af Gaardens Værdi. Det er denne Tanke, man udviffer, naar man tager Trykket bort til den ene Side, naar man lader den Fjerdepart eller den foreslaaede Tredepart, som der er Tale om, ikke gaa bort fra begge Parter og ind i Statskassen, men derimod gaa over til den, der er den ene Part. Dette er den eneste Betragtning, der lader sig gjøre gjældende derimod, men det er ikke for mig den væsentlige. Den væsent-